

Ma nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla tulevat, valmistatud otsekui oma mehele ehitud mürsja. (Ilm 21:2)

Jeesus alustab oma avalikku tegevust kuulutusega „Aeg on täis saanud ja Jumala riik on lähedal. Parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!” (Mk 1:15)

Uus Jeruusalemm, millest räägib algava kuu Johannese ilmutusraamatust pärit juhtsalm, kirjeldab just seda: kohta, kus Jumala valitsus on täielik, kus Tema rahvas elab Tema igaveses osaduses.

Uus Jeruusalemm ei ole lihtsalt taevaste müüridega linn, vaid Jumala Riigi lõplik ilmutus – see, mida Jeesus kuulutas maa peal, saab seal täiuslikuks. See on lootuse pilt, mis ühendab Jeesuse kuulutuse ja Ilmutuse nägemuse üheks tervikuks.

Jumala Riik on nii oluline, et Jeesus paneb selle eest palumise ja selle tuleku ootamise kristliku maailma kõige olulisemasse palvesse. Kristlik mõtleja Fanny de Sivers on Meie Isa palve üle mõtiskledes kirjutanud:

„Jumala Riik, kus valitseb õigus, headus ja ilu. Kus keegi ei sure nälga ega jää auto alla. Kus pole enam poliitvange ega jalahoop koertele ega kriiskavaid reklaamtulesid. Kus kõik elavad olevused on õnnelikud.

Aga see riik on nõudlik riik. Ta ei austa keskpäraseid, ta ei hinda laiskvorste ega ükskõikseid. Võimuahneil ei õnnestu seal karjääri teha. Ärimeestel pole seal saaki loota.

Kas ongi palju inimesi, kes sellist riiki ootavad? Aga sõnadel võib olla maagiline jõud. Võibolla lähevad ka need loiid soovid märki, mida me missal sageli automaatselt kaasa loeme, ja see riik tuleb ka nende jaoks, kes teda nii väga ei igatsegi.

Keegi siiski peab tahtma, kõigest jõust ja kõigest hingest, sest – kes teab? – muidu jääb töötatud Jumalariik äkki tulemata! Mis siis küll saab? Ei tõesti ajaloo hädade vastu ei ole muud rohtu: Sinu Riik tulgu...”

Olgu siis ka meie igapäevane palve Sinu Riik tulgu, sest „Jumal valmistab endale linna, mitte kivist, vaid inimestest – püha linna, mis on Tema rahvas. See on Tema mürsja, keda Ta armastab ja kellele Ta kingib igavese elu.” (p. Augustinus)

Koguduse diakon Meelis Holsting

XXVIII Laulu- ja XXI tantsupidu ISEOMA. 3.–6. juuli 2025.

Tänavusel laulupeol osales Kaarli kogudusest 4 täiskasvanute koori: kontsertkoor (29 lauljat), kammerkoor Canorus (30 lauljat), naiskoor (27 lauljat) ja noortekoos (12 lauljat). Jagame kooriliikmete meenutusi selle suve suursündmusest.

Lauluväljak on Laulupeo Vabariik

Oktoober 2024. Õpime kooriproovis laulupeo laule. Mõnigi tundub vähe imelik, kas siis murdekeele või võõraste harmooniate tõttu. Pikapeale seis muutub. Laulud saavad selgemaks, mõni hakkab väga meeldima.

Veebruar 2025. Esimene ettelaulmine. Närv, aga mitte halvav. Oleme ju „vanad kalad”, mitte esimest korda laulupeo karussellis. Küll me ära teeme. Tegimegi! Tänu kuulub igale lauljale personaalselt, kuid algtõuge tuleb siiski dirigentidelt. Nad on nõudlikud. Ja hea on.

Juuli 2025. Peaproovipäev. Esmalt naiskoori proov, viimased õpetussõnad üldjuhtidelt. Meeleolu on eufooria-lähedane. Ilm laulukaare all olijate jaoks ei saaks parem olla. Päike, mis paistab näkku, ei kõrveta, sest tugev tuul, mis ka kaarealust külatab, jahutab. Edasi tuleb suursõnase lüüsi läbimäng. Koorid liikide kaupa lavale, laulud lauldud, koorid maha. See on laulupeo ettevalmistuse argipäev, telgitagune. Proov, peaproov,

Foto: Allan Pits

lähimäng – heal lapsel mitu nime.

Sellel peaproovipäeval saab lauluväljakust Laulupeo Vabariik. Siin on omad seadused, riigipiir, elukorraldus – kõik rangelt paika pandud ja vahest just selle tõttu hästi turvaline ja toimiv. Sisenedes on käepael, „söögivaluuta” on talong supile ja jäätisele. Teenindus on kiire, meeldiv, abistav – kokkuvõttes super! Peaproovipäeval on lauluväljakul selgelt tajutav kogukonnatunne, kõik kohalviibijad ajavad ühte asja, kuuluvad ühte kogudusse, laulupeo omasse.

Laulupidu on valmis tehtud, vaja veel ainult ette kanda! Aga sellest räägib juba üks teine lugu.

Kaarli naiskoori lauljate siiras kumardus läheb kõigepealt oma dirigentidele – Kersti Petermann ja Marika Kahar. Aga ka kõigile panustajatele, alates kogudusest, laulupeo sihtasutusest, asjaajajatest kuni vabatahtlike abistajateni, tänu kellele suur pidu teoks sai. Elagu LAULUPIDU!

Külliki Luczkowski, naiskoori aldirühm

XXVIII laulupeo „Iseoma“ puhul hämmastas mind positiivselt kõige rohkem peo sujuvus ning väga ladus toimumine, samuti üldine positiivne õhkkond. Sellega seoses tuleb kiita kindlasti rohkearvulist korraldusmeeskonda ning samuti kõiki oma tööõikude eest vastutavaid: nii turvatöötajaid, liikluskorraldajaid, vabatahtlikuid, toiduvalmistajaid jpt. Ei oleks tõesti suutnud ette kujutada, et antud pidu sedavõrd hästi ilma suuremate vahejuhtumiteta finišisse jõuab.

Nagu iga laulupeo puhul, oli ka sel aastal juba rongkäik ise elamus omaette. Ühest küljest märg ja vihmane ilm, kuid teisest küljest rahvariites eestimeelsed inimesed, rõõmuhõisked, hea huumor ning seltskond tekitasid väga huvitava sünergia. Ma isiklikult juba nautisin väga seda, kui sain kartmata ühtegi sanktsiooni kõndida mööda Pärnu ja Narva maanteed ning tunda end tõeliselt vabana. Rongkäigus oli minu ülesanne ka Tallinna linna poolt saadud vimpli kandmine, mis küll konti ei murdnud, kuid keeruliseks tegi olukorra Narva mnt ja Poska tn kandis alanud tugev paduvihm, mille tõttu täitusid kõik teeau-gud- ja süvendid veega ning kohati oli tunne, et kõnnime hoopiski meres, mitte Tallinna kesklinnas. Rongkäik läks üldpildis siiski kenasti ning isegi enne tee asumist rohkem kui 1,5h ootamist kerge vihma käes ei morjendanud ega viinud tuju alla, sest see oli kvaliteetaeg kooriliikmetega suhtlemiseks.

Laulupeo avakontsert oli muidugi võimas, eriti just suure rahvahulga pärast, kuid ka Lüdi „Koit“ ise mõjus tõeliselt mas-taapselt ja võimsalt ning tekitas selle õige laulupeo emotsiooni. Valikkooride kontserdi puhul võtsin endale ülesandeks laulda lisaks ühend- ja segakoorilugudele kaasa ka meeskoori laule, mida olin eelnevalt kodus harjutanud ning selleks ka laulväl-jakul toimunud meeskoori ühisproovides osalenud. Lemmikuks osutunud lugu oli minu jaoks Setomaa rahvalaul „Kiä kuah olt tekk?“, mida juhatas Kuno Kerge. Avakontsert ise mõjus tõeli-selt positiivselt ning täitis südame suure rõõmuga. Hiljem lau-luväljakult ära sõites tundsin sees kergelt ootusärevust seoses pühapäevase suurkanterdiga, kuid see oli positiivne ärevus.

Pühapäeval oli mul võimalus kõneleda laulupeolistega nii Soo-mest, Tartust kui Viljandist ning sain tõesti seda päeva täiel rinnal nautida. Olin taaskord laval nii meeskoori, segakoori kui ka ühendkooriga, mis andis võimaluse laulda võimalikult palju ning seega ei tekkinud ka igavust ega tüdimust. Laulmisest vabal ajal sain mugavalt käia söömas ning suhelda uute tutta-vatega. Olin tõesti meeldivalt üllatunud, kui lahked olid sööklas meid teenindavad naiskodukaitsjad ja vabatahtlikud ning kui õlitatult seal kõik sujus. Ja kui soovisin näiteks lisaportsu, siis ei pidanud teist korda seda küsima. Supp ja leib ise maitsesid

tõeliselt hästi ning täitsid väga hästi kõhtu. Olgugi, et ilm oli märg ning pigem jahedavõitu, kulus ka jäätiseid mul üsna mitu tükki ära.

Tulles tagasi veel pühapäevase kontserdi juurde, siis ei vaja ilmselt põhjendamist, miks lõpuühendkooride laulud tõeliselt südamesse läksid. Üle 20 000 laulja nii kaare all kui kaare ees ning publikut veel pea 3x rohkemgi – see oli tõesti **VÕIMAS! ELAGU VABA EESTI!**

Hardi Hõlpus, kontsertkoor

5. juulil kell 12 toimus Kaarli kirikus missa, kus ühiselt paluti Jumala õnnistust eelolevale peole, lauljatele ja tantsijatele, pillimängijatele, koorijuhtidele, juhendajatele, korraldajatele ja külalistele ning saadi osa Jumala Sõnast ja armulaua andidest.

Pühapäeval, 6. juulil leidis taaskord aset laulupeo suurkontsert, kus oli loomulikult esindatud ka Kaarli koguduse tütarlaste ansambel.

Nagu juba tavaks kujunenud, siis oli ka sellel korral laulupidu õnnistatud vihma ja mudaga, millest said tõelist üleolevat rõõmu tunda need, kes nutikalt kummikud juba kodus jalga tõmbasid. Aga ega ilm laulja meelt ei heiduta ja hea seltskonna seas, milleks me end loomulikult peame, see vihm väga viga ju ei tee.

Paljud ei teagi, et laulupidu on üks suur teekond, mis saab alguse piletimüügist tunduvalt varem.

Proovidega alustasime juba aasta enne peonädalat. Meie kõigi rõõmuks või kurbuseks ei kohtu ansambel iganädalaselt. Julgen öelda, et laulupeo kontekstis tuli see kohati siiski kasuks, sest aasta aega samade lauludega võib kaasa tuua moraali languse. Mingist langusest laulupeo ajal aga rääkida ei saa. Kui astud lavale, heidad publikule pilgu ja näed dirigendi säravaid silmi, on igasugune tulpimus ja väsimus eilse päeva teema.

Laulupidu on alati olnud midagi enam kui lihtsalt kontsert. Palju on räägitud sellest, kuidas laulupeol sulab publik lauljatega üheks. Eriti tõsi on see ühendkooride ajal, kus kõlavad laulud on pesa teinud kõigi eestlaste südamesse. Mainimata ei saa jätta ka lauljate arvu, sest kui seal üleval kaare all seistes alla vaadata, on tegemist tõesti ühe suure rahvamassiga – kuu-lajal ja lauljal vahet ei tee. Eks tihti ei saagi, sest nad mõlemad

laulavad ja seda hingega.

Kõigil hakkab laulupeol viibides hinges kõlisema midagi erinevat. Olgu see usk, armastus kaaslaste või kodumaa vastu. Ehk on tegemist valusate mälestuste või sealt tuleneva nüüdse priiuse tundega. Igat pidi kõnetab pidu kedagi ja midagi nende sees. Korra, olenemata, kas sattusid lavale sõbraga või üksi, on nii lihtne kuuluda ja olla osa millestki suuremast.

Meie enda jaoks oli ilmselt kõige liigutavam see, kuidas ühisest pingutusest kasvas välja midagi nii võimast. Ja kindlasti oli pidu kinnitus, et isegi väike, harvem kohtuv kollektiiv võib kanda endas suuri tundeid ja saavutada suurepäraseid asju.

Sellise võimaluse saamine oli meie jaoks suur rõõm! Loomulikult mängis selles suurt rolli meie lõpmatult tubli juhendaja, Maarian, kellele me oleme tohutult tänulikud.

Loodame, et laulupeo soojus ja tähendus jäävad meiega veel kauaks!

Katariina Lahe, tütarlasteansambel

Muljeid laulupeost

Kõik peolised, kes rongkäigus marssisid, olid väga vaprad ja tublid, sest nad ei kartnud vihma ning marssisid vapralt edasi. Meeletu vihm muutis lauluväljaku muruplatsid tõeliseks mudaväljaks. Kuid kõik peolised ning kogu publik ja kaasaelajad olid superangelased, sest paduvihmast hoolimata sai pidu peetud. Loodan, et ka rahvariided ja peovormid said hiljem kõigil hooldatud ja puhtaks pestud. Sellest peost jääb meelde tugev vihm, kuid ometi tuli peo lõpus kulminatsioonina ka päike korra pilve tagant välja. Laulupeoliste pakutud toit oli väga maitsev ning täitis kõhu pikemaks ajaks. Kõik laulupeo laulud ja orkestripalad olid väga ilusad ja puudutasid hinge. Kuid eriti armsad ja kallid olid muidugi kõik isamaalised laulud, näiteks "Ta lendab mesipuu poole". Laulukaare all lauldes tekkis tugev, isamaaline ja pühalik ühtekuuluvustunne. Selle tunde võiks kaasa võtta argipäeval! Kui üheskoos laulukaare all laulda neid isamaalisi laule, siis see on nagu armastuse avaldamine Eestimaale ja eestlastele. Igatsen, et selline ühtehoidev ja pühalik tunne võiks olla ka tavalisel argipäeval, mitte ainult laulu- ja tantsupeol. Uhke tunne on ise laulda oma Eestimaale ning rahvale. Soovime ka dirigent Neeme Järville kiiret paranemist ja hoiame teda oma palvetes.

Karin Liiv, naiskoor

VÄIKE USUSÕNASTIK. TAEVAS.

Piibel algab sõnadega „Alguses lõi Jumal taevad ja maa“ (1Ms 1:1). Algeelses tekstis ei esine siin sõna „taevas“ mitte mitmuse, vaid kaksuse ehk duaali vormis, mis eesti keeles puudub. Juttu on kahest taevast, mida kujutati üksteise kohal paiknevate korrustena. Hiljem suurendati taevaste arvu kolme või seitsmeni ja neid kujutati samuti üksteise peal paiknevate korrustena. See ei ole mingi spetsiifiliselt „piibellik“ maailmapilt, vaid sarnaselt kujutasid maailma peale iisraellaste ette ka teised Muistse Ida ja Vahemereumi rahvad. Maailm oli otsekui maja, mille ülemine korrus oli taevas, keskmine maa ja alumine allilm. Selline kujutus kajastub veel ka Uues Testamendis (vt Fl 2:10) ja seda on nimetatud „kolmekorruseliseks maailmapildiks.“ Taevast peeti jumalate elupaigaks ja ka vanad kreeklased, kes paigutasid nende elukoha Olümpose mäetipule, samastasid alates 5. saj-st eKr seda mäetippu taevaga. Selle aja kreeka tekstides on juttu ka inimese hinge surmajärgsest tõusust taevasse. Piiblis on taevas küll ka päike, kuu ja tähed (1Ms 1:14 jj), keda erinevalt ümberkaudsete rahvaste arusaamast ei peeta seal jumalateks, kuid tõenäoliselt peeti neid siiski

Jumala loodud elusolenditeks. Jumala kohta öeldakse, et Ta on taevas (vt näit Kg 5:1). Mingi ajani kujutluseid ka iisraellased seda taevast ruumilisena, kuni nad mõistsid, et „taevas ega taevaste taevas“ (st kõrgeim taevastest) ei mahuta Jumalat (1Kn 8:27). Nõnda sai taevast lihtsalt jumaliku, inimtunnetuse piire ületava valdkonna tähistus ning nii mõistetakse seda kristlikus traditsioonis. Nii seletab Luther, et Jumal on kõikjal ja kuna taevas on Jumala „asukoht“, siis on ka taevas kõikjal, kus on Jumal. Luther ütleb, et kui Jumala vägi ja loovus on tegev igas paigas, ei asu „Jumala parem käsi“ (seda väljendit kasutatakse juba Vanas Testamendis) mingis kirjeldatavas kohas, vaid kõikjal. Ka tänapäeva teoloogid selgitavad „taevast“ jumalikkuse sümbolise tähistusena. Uues Testamendis kohtab mõtet, et taevas on kristlase tõeline kodumaa (Fl 3:20). Lootust elule pärast surma on kristlikus traditsioonis seostatud taevaga. Sõltumata sellest, kas seda on kujutatud seisundina, milles lahkunud näevad igavesti Jumala palet või paigana, kus nad kohtuvad oma surnud lähedastega, ütleb kuulutus taevast kui kristlaste kodust, et me oleme loodud koos olema oma Looja ja Lunastajaga ning et ka surm ei suuda meid Temast lahutada (vt Rm 8:38–39).

Abiõpetaja Jaan Lahe

AUGUST KIRIKUS

KIRGASTATUD KRISTUS – Sinu kohal koidab Issand ja sinu kohal nähakse

Tema auhiilgust! Js 60:2

P 03. AUGUST kell 10:00 Missa

E 04. AUGUST kell 13:00 Missa

T 05. AUGUST kell 17:30 Muusikaõhtu

Vokaalansambel FENESTRA Freiburgist. Dirigent Laura Škarnulite. Sissepääs vaba.

TÕDE JA EKSITUS – Käige nagu valguse lapsed – sest valguse vili on ju igasuguses headuses ja õiguses ja tões. Ef 5:8b,9

P 10. AUGUST kell 10:00 Missa

E 11. AUGUST kell 13:00 Missa

T 12. AUGUST kell 17:30 Muusikaõhtu

Rusudan Chuntishvili – orel (Gruusia/Eesti). Sissepääs vaba.

USTAVUS JUMALA ANDIDE KASUTAMISEL – Igäihelt, kellele on antud palju, nõutakse palju, ja kelle hoolde on jäetud palju, sellelt küsitakse veel rohkem. Lk 12:48

P 17. AUGUST kell 10:00 Missa

E 18. AUGUST kell 13:00 Missa

T 19. AUGUST kell 17:30 Muusikaõhtu

Maria Veretenina – sopran, Michal Szostak – orel (Poola). Sissepääs vaba.

SOOSINGUAJAD – Önnis on rahvas, kelle Jumal on Issand, rahvas, kelle Tema on valinud enesele pärisosaks! Ps 33:12

P 24. AUGUST kell 10:00 Missa

E 25. AUGUST kell 13:00 Missa

T 26. AUGUST kell 17:30 Muusikaõhtu

Galina Elshaeva – orel (Soome). Sissepääs vaba.

ENESE LÄBIKATSUMINE – Jumal paneb suurelistele vastu, aga alandlikele annab armu! 1Pt 5:5b

P 31. AUGUST kell 10:00 Missa

LEERIKOOL

21. september – 7. detsember 2025

Info ja registreerimine:

www.kaarlikogudus.ee/kogudus/leerikool/

UUENDA OMA ANDMEID

Oleme tänulikud kõigile, kes leiavad aega oma (muutunud) kontaktandmetest teada anda

elektroonselt koguduse kodulehel või koguduse kantseleis.

www.kaarlikogudus.ee/koguduse-liikmele/korrastame-andmeid/

Kaarli kirikut ja koguduse tegevust saab toetada helistades numbril

900 7755

Annetuse suurus on 5€

Annetuse toimumiseks palume helistamisel lõpuni kuulata automaatvastaja teavitus.

Täname lahkeid annetajaid!

KOGUDUSE KANTSELEI

E, T, N kell 10–13

K kell 10–13, 14–16

Õpetaja Jaak Aus, abiõpetaja Jaan Lahe, abiõpetaja Kaisa Kirikal, diakonid: Saima Sellak-Martinson, Tiit Zeiger, Meelis Holsting. Kohtumine tuleb eelnevalt kokku leppida.

telefon: 5300 8086

e-post: info@kaarlikogudus.ee

kodulehekülg: www.kaarlikogudus.ee

Facebook: EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus

pank: SEB EE171010022004706006

Swedbank EE392200221011214295

annetused remondi heaks:

Swedbank EE902200221040614950

annetused oreli hoolduse heaks:

Swedbank EE452200221057033689

annetused Kaarli Kooli toetuseks:

Swedbank EE332200221056298548

eesti
raamat ja
kirjakeel

VANA TRÜKIS, ELAV SÕNA
Kaarli koguduse piiblid ja lauluraamatud

8. juuni 2025 – 14. märts 2026 Tallinna Kaarli kirikus

